

اثربخشی آموزش تئوری ذهن بر کاهش علائم اختلال شخصیت مرزی

مهری شیخو^۱، افشین صلاحیان^۲، فریبرز باقری^۳

۱- فارغ التحصیل ارشد روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران (نویسنده مسئول)

۲- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

۳- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

چکیده

اختلال شخصیت مرزی اختلالی چندبعدی است که با نارسایی‌های متعددی در روابط بین فردی، خود پنداره، کنشهای شناختی، هیجانی و رفتاری مشخص می‌شود. با توجه به اهمیت ابعاد آن هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش تئوری ذهن بر کاهش علائم اختلال شخصیت مرزی بود. روش پژوهش حاضر از نوع شبه آزمایشی بود که دارای دو گروه کنترل و آزمایش بود و نمرات پیش آزمون طی فرایند تحلیل کنترل شد. جامعه آماری کلیه مراجعین دارای تشخیص اختلال شخصیت مرزی در کلینیک های منطقه ۵ تهران در سال ۱۳۹۷ بود. نمونه آماری شامل ۲۲ نفر از مراجعین دارای تشخیص اختلال شخصیت مرزی با استفاده از پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی (STB) بود. انتخاب نمونه به روش دردسترس بود، سپس بصورت تصادفی در دو گروه کنترل و آزمایش گمارش شدند. جهت تعیین اثربخشی مداخله از آزمون آنکوا با کنترل نمرات پیش آزمون استفاده شد. نتایج حاکی از اثربخشی مداخله بود و ۳۷ درصد واریانس تفاوت دو گروه به علت مداخله بود. جهت مقایسه متغیرهای وابسته در دو گروه و بررسی فرضیه های فرعی از آزمون مانکوا استفاده شد. طبق نتایج بصورت کلی بین دو گروه در متغیرهای وابسته تفاوت معناداری وجود داشت و اثربخشی درمان حدود ۴۹ درصد بود. طبق نتایج، آموزش تئوری ذهن فقط در کاهش تکانشگری موثر بود و میزان اثربخشی آن ۴۶ درصد بود. بنابراین فرضیه های فرعی اول و سوم رد؛ و فقط فرضیه فرعی دوم تایید شد.

واژه‌های کلیدی: آموزش تئوری ذهن، اختلال شخصیت مرزی، ذهن آگاهی، ناامیدی، تکانشگری